De Dansers - Meerjarenplan 2021-2024

1. De Dansers

De Dansers is een Utrechts gezelschap van dansers en muzikanten, onder leiding van choreograaf/danser Josephine van Rheenen en componist/muzikant Guy Corneille. We maken meeslepende dansconcerten: organische samenkomsten van moderne dans en livemuziek. We zijn gul in energie, wars van hokjes, persoonlijk in contact en ongepolijst.

De groep is expert in de eerste kennismaking met dans als podiumkunst en maakt voorstellingen voor kinderen/families en (jong)volwassenen. Met gemiddeld 131 voorstellingen per jaar bereikt De Dansers in 2021-2024 jaarlijks gemiddeld 18.800 bezoekers. We zoeken ons publiek op: kinderen in school- en familievoorstellingen, volwassenen op (pop)festivals en in theaters. De Dansers heeft een internationale uitstraling, een stevig landelijk bereik en diepe wortels in Utrecht.

Missie
We willen inspireren tot lijfelijkheid en persoonlijke verbinding, juist in een samenleving waarin we steeds meer op schermpjes leven. Dat doen we door simpelweg contact te maken en energie te geven, in alles wat we doen. De Dansers gelooft in het bijzonder in de waarde van dans op jonge leeftijd. Dan zit je lichaam vol beweging, vráágt om rennen, springen, aanraken. Dan moet in je brein de fantasie op hol kunnen slaan. Wat je als kind misloopt, haal je later niet meer in. We maken werk dat de levensdrift van kinderen aanspreekt en bij volwassenen vergeten verlangens naar overgave en aanraking opnieuw aanboort.

Ontwikkelingen
Vier jaar geleden was De Dansers een klein, artistiek opmerkelijk gezelschap, met krachtig repertoire van voormalig artistiek leider Wies Merkx, internationaal bereik en de jonge makers Josephine van Rheenen en Guy Corneille als nieuwe artistieke leiding. In de afgelopen kunstenplanperiode heeft de groep zich dankzij meerjarige financiering van het Fonds Podiumkunsten en de Gemeente Utrecht kunnen focussen op de ontwikkeling van de artistieke leiding als jonge makers, het opbouwen van de zakelijke organisatie en het vergroten van het landelijke publieksbereik.

Anno 2020 is die ontwikkeling duidelijk zichtbaar. Onze artistieke signatuur heeft zich verdiept en ontwikkeld, met succesvoorstelling *Shake Shake Shake* als laatste wapenfeit. De organisatie heeft een gecontroleerde groei doorgemaakt tot een professioneel en slagvaardig gezelschap, met een vast team (3,6fte), een gezonde financiële huishouding en stevige inbedding in thuisstad Utrecht. Het landelijk publieksbereik en de naamsbekendheid van De Dansers zijn aanzienlijk gegroeid, met in 2017-2019 ca. 50% meer bezoekers dan begroot. We hebben duurzame relaties opgebouwd met theaters door het hele land en staan regelmatig op festivals met een groot landelijk bereik zoals Oerol en Lowlands. Op het gebied van educatie en outreach bouwen we aan duurzame relaties met scholen, wijktheaters en andere instellingen en weten partners in de stad ons steeds beter te vinden. De Dansers heeft zich ontwikkeld tot factor van betekenis in het (jeugd)dansveld, met onderscheidende voorstellingen en een rol als voorvechter voor bredere erkenning van dans voor jong publiek.

Doelstellingen 2021-2024

1. Artistieke ontwikkeling
We blijven onze voorstellingstaal ontwikkelen en verrijken om beter te worden in het creëren van meeslepende werelden, met een kernachtigheid die jong én volwassen publiek raakt. We houden onszelf artistiek in beweging door:
- eigen producties af te wisselen met coproducties, vooral met makers uit het theaterveld.
- werk te blijven maken voor kinderen/families én voor (jong)volwassenen.
- onderzoeksvoorstellingen te maken met lage prestatiedruk (Voedingsbodem).

2. Publieksontwikkeling
We willen ons publiek bezielen en een persoonlijke verbinding met hen maken. Ons werk is geschikt voor een breed publiek en we zoeken hen overal op. Zo draagt De Dansers bij aan de ontwikkeling van een breed draagvlak voor dans en het publiek van de toekomst. We richten ons op:

- landelijk publieksbereik en publieksbinding verstevigen d.m.v. marketing
- de impact van voorstellingen vergroten en drempels verlagen d.m.v. educatie
- bijdragen aan bereik en inclusie van niet-theaterbezoekers d.m.v. outreach

Organisatie en bedrijfsvoering
De Dansers zet in op een zakelijke beleid dat de reflectie is van onze artistieke uitgangspunten. Alles wat we doen, doen we met oog voor kwaliteit, vanuit energie, persoonlijk contact en transparantie. We blijven werken met het huidige slagvaardige kantoorteam en met de poule van spelers waarmee de afgelopen jarenveel ervaring is opgedaan. We handhaven ons beleid van fair practice en fair pay, ook met de nieuwe cao. Ten behoeve van artistieke ontwikkeling en continuïteit in het bereik van (jong)volwassen publiek, wordt er iets meer geproduceerd dan in het vorige kunstenplan. Ook vindt er enige uitbreiding plaats in de educatie en outreach. De financiële huishouding van De Dansers is solide, met realistische doelen en een goed budgetbeheer. Om tegenvallende inkomsten en/of prestaties op te vangen stelt De Dansers jaarlijks een risico-analyse met *fall-back* scenario's op. In de periode 2017-2019 bleken die niet nodig: de prestaties, eigen inkomsten en exploitatieresultaten waren elk jaar hoger dan begroot, met een robuust eigen vermogen tot gevolg.

2. Artistiek

Genre - dansconcert
In voorstellingen van De Dansers komen dans en muziek gelijkwaardig samen in een uitingsvorm tussen dansvoorstelling en concert. Dans en muziek communiceren op hetzelfde niveau, wanneer ze een pure uiting zijn van intuïtie en energie. De spelers staan op de vloer als een band van dansers en muzikanten, die samen een *Gesamtkunstwerk* bouwen. De Dansers kiest voor deze combinatie van disciplines omdat ze elkaar versterken. De dans belichaamt, materialiseert, gaat onder de huid zitten. Muziek intensiveert en voegt een verdiepende emotionele laag toe. Voor publiek dat onbekend is met dans is onze muziek vaak een toegangspoort tot de voorstelling.

Signatuur
De bron van het werk is energie. Het steeds opnieuw zoeken naar bevrijding, ergens doorheen breken, controle verliezen, iets loslaten. We hebben een onstilbare drang iets op de vloer te zetten dat gaat over hoop, contact en bewegingsdrift, als voorstel voor samenleven. Dat hoeft niet zwaar of humorloos te zijn, maar dat mag wel. We willen ons losmaken van wat een mens vast kan zetten.

De danstaal is fysiek, openhartig, zonder franje of ijdelheid. De Dansers zoekt de schoonheid van een mensenlichaam dat niets meer achterhoudt. Er wordt gecreëerd vanuit instincten, impulsen, partnering, risico en de lichamelijke drang tot aanraking en expressie. De toeschouwer kijkt naar mensen in interactie, in plaats van naar een optelsom van danspassen. Inspiratiebronnen zijn vooral Belgische groepen als Les Ballet C de la B, Ultima Vez en Peeping Tom, die het lichaam niet vullen met danspassen maar met expressie.

De muzikale toon is rauw en ongepolijst, je voelt het breken van een stem, het stuwen van een ritme. De spelers componeren de muziek zelf, vaak gezamenlijk zoals in een band. Dat zorgt voor een veelzijdig muzikaal palet: minimal music op een piano, folk-achtige hartenbrekers op de gitaar, een opzwepend bandgeluid of aanstekelijke ritmische loops. We gebruiken songteksten steeds vaker als haakjes, die de directe emotionele energie van de beweging en de muziek verbinden aan de wereld van gedachtes en meningen.

De voorstellingen ogen los en spontaan, maar daaronder ligt een nauwkeurige regie. De dramaturgie van de energielijn is leidend in de montage, de voorstellingen volgen een intuïtieve logica. Het toneelbeeld is vaak sober en organisch: de pure middelen - mensen, lijven, muziek – spreken voor zich. De Dansers maakt ook graag werk op locatie, waar verbeelding en waarachtigheid samenkomen en waar natuurkrachten of rauwe stedelijkheid het werk van intensiteit en realiteit voorzien.

De thema's van de voorstellingen komen voort uit maatschappelijke betrokkenheid, bijvoorbeeld prestatiedruk, milieuproblematiek, lijfelijkheid tegenover digitalisering of gezamenlijkheid tegenover individualisme. We vertalen ze naar de maat van menselijke ervaringen/emotie. Optimisme en levenslust zijn het vertrekpunt en het sterkste wapen van De Dansers, ook wanneer onze thema's serieus zijn.

Spelers en werkwijze
De Dansers werkt met charismatische performers met hoge technische bekwaamheid. Onze dansers hebben bewegingsdrift, een goede beheersing van acrobatisch vloer- en partnerwerk, sensitiviteit, stamina, muzikaliteit. De muzikanten zijn inventieve en creërende performers uit het popcircuit met een goed oor voor elkaar en een smaakvol gevoel voor drama. Ruimdenkendheid en enthousiasme om je lichaam vol overgave in te zetten is een must. Steeds vaker dansen muzikanten, musiceren dansers en ontstaat hybride bewegingsmuziekmateriaal.

Het is belangrijk dat de spelers zich volledig geven en als totaal persoon op het podium staan. Om dit te bereiken, bouwen we aan betrokkenheid met elkaar en het werk. Residenties waarin iedereen samenwoont, -werkt en -leeft, zijn onderdeel van elk maakproces. Er wordt intensief getraind om te verkennen wat de spelers buiten hun eigen discipline kunnen leren en gewerkt aan een gezamenlijke open podiumhouding, waar vanuit de spelers persoonlijk contact maken met elkaar en het publiek. Het maakt de voorstellingen menselijk en intiem.

We investeren in langdurige samenwerkingen met de mensen op de vloer: van de 9-koppige poule van dansers en muzikanten werken de meesten nu meer dan drie jaar bij ons. Af en toe wordt die poule aangevuld door een frisse wind van buiten. Hierdoor kunnen de makers samen met de spelers de signatuur van De Dansers blijven verdiepen: versmelting van muziek en dans, gevoeligheid van het onderling contact, openheid naar publiek - of dat nou kleuters, dansliefhebbers of festivalgangers zijn.

2.1 Artistieke ontwikkeling

De Dansers wordt sinds 2014 artistiek geleid door Josephine van Rheenen en Guy Corneille. Zij waren daarvoor danser en muzikant bij De Dansers in de dansconcerten van choreograaf en artistiek leider Wies Merkx. Hierin is de kiem gelegd voor hun makerschap. Het makersduo heeft tot nu toe zes producties gemaakt.

In de afgelopen jaren is onder andere gekeken naar hoe een absurdistische theatraliteit de artistieke signatuur kan verrijken. *Binnenbeest* en *Roest* werden anekdotischer ingestoken dan de energetisch-associatieve stukken *Pokon* en *Ten Noorden van Nergens*. Hierin was de kennismaking met de absurdistische theatertaal van Andreas Denk/plan d- in *Roest* erg waardevol. In *Lepeltje Lepeltje* en *Shake Shake Shake* werd die nieuw gevonden theatrale absurditeit weer in een meer abstracte setting geplaatst. Ook werd er ingezoomd op het vervagen van grenzen tussen dans en muziek, danser en muzikant en op hoe songteksten een grotere betekenisdrager konden zijn.

De komende jaren wil De Dansers deze signatuur blijven ontwikkelen met de volgende aanpak:

Uitwisseling in coproducties
We laten ons graag in coproducties inspireren door andere werkwijzen en/of andere disciplines, om nieuwe kanten van onszelf als maker te ontdekken.

Afwisseling tussen doelgroepen
We maken en spelen voor verschillende publieksgroepen, omdat die kloppen bij het (soort) werk dat we willen maken:

- *Kinderen:* onbevangenheid, voeden van vrije bewegingsdrift, optimisme
- *Jongvolwassen (pop)cultuurliefhebbers*: intensiteit, energie, eigen (vernieuwende) samenwerking van muziek en dans
- *Dans- en theaterbezoekers*: diepgang, sensitiviteit, oog voor technische kwaliteit

Door ons op deze publieksgroepen toe te leggen en ertussen af te wisselen, blijven we onze handtekening op een rijke manier ontwikkelen.

Experimenteren in Voedingsbodem
De Voedingsbodem is vrije ruimte in tijd en middelen om onderzoeksprojecten te doen met lage prestatiedruk. Dit biedt ruimte voor artistiek experiment en ontmoetingen met andere makers, spelers en publiek. Elementen uit Voedingsbodemprojecten vinden vaak hun weg naar reguliere producties of zijn aanleiding voor nieuwe samenwerkingen.

Om onze signatuur te **verdiepen** en onze vaardigheden als makers te **verbreden**, richten we ons in 2021-2024 o.a. op:

- de vertelkracht van het lichaam en fysiek partnerwerk (o.a. in *Drive*)
- de versmelting tussen muziek en dans (o.a. in *Hush, Roedel,* Voedingsbodem: Club Gewalt)
- de vertelkracht van scenografie en vormgeving (o.a. in *Vier*)
- onderzoeken hoe fysieke personages ons nieuwe expressievormen kunnen bieden, o.a. in uitwisseling met theatermakers (*Hotel Ici, Kerstproductie*)

2.2 Activiteiten

In het nieuwe kunstenplan komen De Dansers uit met 6 nieuwe producties: jaarlijks één familievoorstelling en om het jaar een productie voor (jong)volwassenen die ook voor VO/14+ speelt. In onze activiteiten zorgen we voor een goede samenhang van eigen producties/ coproducties en tourende voorstellingen/onderzoeksprojecten. Voorstellingen blijven vaak meerdere seizoenen op het repertoire, o.a. om ieder seizoen aanbod te hebben voor verschillende doelgroepen (onderbouw PO, bovenbouw PO, jongeren/volwassenen), potentiële nieuwe speelplekken te kunnen bereiken en mee te kunnen draaien in de dynamiek van internationale festivals.

Prestatieoverzicht

	doelgroep	2021	2022	2023	2024
Hernemingen					
Lepeltje Lepeltje	4+	25			
Shake Shake Shake	(jong)volwassenen	15			
Indonesië (werktitel) i.s.m. Danstheater AYA en Erasmushuis Jakarta	(jong)volwassenen	6			
Nieuwe voorstellingen					
Hotel Ici i.s.m. Het Filiaal	8+	40	30	20	
Drive i.s.m. Theater Strahl (DE)	(jong)volwassenen	30	30	20	
Vier	4+		40	35	25
Kerstproductie: Once Upon A Time i.s.m. Maas theater en dans & Stadsschouwburg Utrecht	6+		14	30	
Hush	(jong)volwassenen			40	20
Roedel	6+				40
Voedingsbodem					
Residentie Schäxpir (AT)	4+	3			
Hush first edition	(jong)volwassenen		15		
Club Gewalt	(jong)volwassenen				15
Nineties Productions	(jong)volwassenen				30
Totaal		**119**	**129**	**145**	**130**

Hotel Ici i.s.m. Het Filiaal theatermakers (8+)

Concept, regie: Josephine van Rheenen, Ramses Graus I **Compositie**: Gábor Tarján I **Cast:** Marie Khatib-Shahidi, Wannes De Porre, Blazej Jasinski, Anna Bentivegna I **Première:** januari 2021

In een oud hotel aan het eind van alle steden belanden vier buitenissige personages. Op een plek die ze niet kennen, waar wonderlijke dingen verschijnen en zomaar verdwijnen proberen ze een thuis te vinden. Hoe ga je verder als alles om je heen is veranderd?

De Dansers en Het Filiaal stropen samen de mouwen op en maken een voorstelling waarin dans, video en objecten samenkomen. Ze breken een lans voor hoop en de kracht van de poging, in een verhaal over taaie mensen, klapperende deuren, problemen en oplossingen, verstoppen en aanpakken.

Na een research in 2019 duikt Josephine van Rheenen in het najaar van 2020 de studio in met beeldend theatermaker Ramses Graus, componist Gabór Tarján en een cast van dansers en mimers. In het werkproces komen Ramses' speelse gebruik van (fysiek) beeldtheater, videoprojectie en decor samen met Josephines interesse voor het uitdiepen van beeldende personages en de ongepolijste bewegingstaal van De Dansers. Ook heeft De Dansers grote interesse het compositieproces van Gábor Tarján te volgen.

Drive i.s.m. Theater Strahl

Choreografie: Josephine van Rheenen I **Compositie & live muziek:** Guy Corneille I **Dans:** 5 dansers I **Première:** juni 2021

Tempo, tempo, tempo. Voor Drive laat De Dansers zich inspireren door de ritmes van Berlijn. De kakofonie van het meehollen in het dagelijks leven, of in de vrijdagavond-tot-maandagochtend-nachtclubs, maar ook het uit de race vallen en op straat belanden. Het dreunende tempo van de muziek is dwingend. De dansers moeten mee, er is geen ontkomen aan. Daartussen ontstaan in de groeiende leegtes momenten van ontmoeting, vermoeidheid, verzet, verloren zijn. Een gevoelige aanraking, een tegenbeweging, een persoonlijk lied.

In *Drive* ligt na *Shake Shake Shake* de focus weer op de beweging. Met vijf dansers op de vloer kunnen we het acrobatische partnerwerk naar een nieuw niveau tillen. Guy Corneille werkt aan een live-soundtrack waarin opzwepende beats van drums, samples, gitaar en stemmen doorsneden worden met bijna-stilte, een melancholisch lied, een koorzang.

De Dansers creëert *Drive* in coproductie met Theater Strahl, na eerdere coproducties *Roses* en *The Basement* (2013 resp. 2016, choreografie Wies Merkx). Theater Strahl is voorvechter in het onderontwikkelde veld van dans voor jongeren in Duitsland en koppelt kunst aan maatschappelijke thema's. Voor De Dansers is dit een mooie kans om in internationale context te creëren.
De repetities voor Drive vinden plaats in Berlijn, Utrecht en Terschelling. De Dansers maakt eerst een speciale versie op locatie voor Oerol en Over Het IJ Festival, waar het pure dansmateriaal zich moet meten aan natuurkrachten en rauwe stedelijkheid. Vervolgens maken we een theaterversie, die vanaf september in Nederland en Duitsland gaat touren.

Vier (4+)

Choreografie: Josephine van Rheenen I **Cast:** 2 dansers, 1 muzikant I **Première:** januari 2022

Twee dansers en een muzikant maken een reis door de jaargetijden. Van de onderaardse stilte in de winter naar het wonder van nieuw leven in de lente; van zomerse vrijheid en verdwaasdheid naar herfstige romantiek en nostalgie. Vanuit de muziek, beweging en een decor dat vier keer ingrijpend verandert, groeit een wonderlijk verhaal over vriendschap en verandering, afscheid nemen en terugkeren. *Vier* viert de seizoenen, speciaal voor hele jonge mensen.

Voor familie-dansconcert *Vier* werkt Josephine samen met een decorontwerper, om een toneelbeeld te maken dat het gevoel van de veranderende seizoenen oproept. Eerdere samenwerkingen met beeldend theatermakers komen van pas: bij *Hotel Ici*, maar ook Voedingsbodemproject *MOT* i.s.m. De Theatertroep (2020). In 2021 is er in de Voedingsbodem een verkennende scenografie-residentie met een decorontwerper i.s.m. SHÄXPIR Festival (AT).

Kerstproductie: Once Upon A Time i.s.m. Maas theater en dans, Stadsschouwburg Utrecht (6+)

Concept: Moniek Merkx, Josephine van Rheenen, Guy Corneille I **Regie en tekst**: Moniek Merkx
Choreografie: Josephine van Rheenen I **Muzikale leiding:** Guy Corneille I **Cast:** 4 dansers, 2 muzikanten, 3 mimers I **Première:** december 2022

De sneeuwkoningin, Roodkapje, Blauwbaard, Goudlokje en Hans komen samen in een groot landhuis. Dat huis blijkt de binnenwereld van een kind te zijn. Ieder figuur heeft een emotie, een kleur, een temperament en samenwerken blijkt niet altijd makkelijk. We komen terecht in ons wonderlijke onderbewuste.

Josephine van Rheenen en Guy Corneille werken samen met Moniek Merkx. Moniek gaf al artistiek advies bij *Shake Shake Shake*, *Roest* en *Ten Noorden van Nergens*. We werken met dansers en muzikanten van De Dansers en mimers van Maas. Josephine en Guy maken en spelen en Moniek tekent voor tekst en eindregie. De tijdgeest van *The Factory* van Andy Warhol is inspiratie voor de figuren en de sfeer. Een plek waar bizarre, extreme, uitzonderlijke gedachten en mensen zich konden uitleven. Een plek waar de binnenwereld naar buiten mocht komen in een bonte verzameling verschijningsvormen.

De Dansers gaat een nieuwe uitdaging aan en maakt in deze productie kennis met de schaalvergroting van de grote zaal. Maas neemt het voortouw in de productie en marketing. Stadsschouwburg Utrecht draagt financieel bij en presenteert 14 voorstellingen rond kerst 2022.

Hoofdlijnen 2023-2024

Hush (première 2023) - Met dezelfde cast als *Shake Shake Shake* werkt De Dansers verder aan de performatieve taal op het snijvlak van lijfelijkheid en muzikaliteit. Waar we ons vorige keer lieten inspireren door de rauwe bezieling van de soulmuziek keren we nu naar de sereniteit van minimal music, folk muziek en storytelling. Voor *Hush* wordt een vooronderzoek gedaan in de Voedingsbodem: *Hush first edition*.

Roedel 6+ (première 2024) - *Roedel* is een dansconcert met het gevoel van een zingende familie op kampeervakantie, een liefdevolle viering van alle grote en kleine (zelfverzonnen) rituelen die mensen tussen de regels door bij elkaar houden. Met twee muzikanten en drie dansers op de vloer nemen we ruimte om de samensmelting tussen muziek en dans voor jong publiek uit te diepen.

Voedingsbodem

Naast de scenografie-residentie voor *Vier* (2021) en het vooronderzoek *Hush first edition* (2022) onderneemt De Dansers twee Voedingsbodemprojecten in samenwerking met generatiegenoten: één met muziektheatercollectief Club Gewalt en één met theatercollectief Nineties Productions. De kennismaking met deze collectieven vond plaats op Broadcast Away Teevee @ Down The Rabbit Hole 2018 en 2019. **Oerol**, **Over het IJ Festival** en **Theaterfestival Boulevard** hebben de intentie uitgesproken om de nieuwe experimenten met deze collectieven te presenteren.

Club Gewalt is een Rotterdams muziektheater/opera-collectief dat als *enfant terrible* de Nederlandse operawereld wakker schreeuwt met een combinatie van conceptuele scherpte, millennial meligheid en waanzinnig zangvakmanschap. Met hen vormt De Dansers een 12-koppige superband die in korte tijd met muziek, zang en dans een overweldigende manifestatie maakt: *Mars – an Infinite Opera.* In deze grote samenstelling van veelzijdige/hybride muziek/dans/theater-performers kunnen we nieuwe dingen uitproberen en inspiratie opdoen om onze vorm van dansconcerten verder te verrijken.

Bij het muziektheater-collectief **Nineties Productions** werkt De Dansers mee aan locatievoorstelling *Paradise*. We lezen William Goldings *Lord of the Flies* en Rutger Bregmans *De meeste mensen deugen*. En doen een nobele poging om de menselijke natuur te doorgronden en beschaving te nuanceren. We houden van de manier waarop de makers van Nineties intellectueel gedachtegoed naar het nu brengen in aantrekkelijk muziektheater en zijn benieuwd naar de ontmoeting tussen dans en gedachte. In 2020 werkt Josephine mee aan *Memento Mori* van Nineties als voorproefje.

3. Publiek

We willen ons publiek bezielen en een persoonlijke verbinding met hen maken. Dus wij zoeken hen overal op. We spelen op (pop)festivals met landelijk bereik, waar we veel nieuw publiek ontmoeten; we spelen avond- en familievoorstellingen in theaters door het hele land, waar we de binding met ons publiek versterken; we spelen véél schoolvoorstellingen in theaters en gymzalen, in dorpen en steden, waarin we connectie maken met het onderwijs en daar passie voor beweging en creativiteit zaaien en voeden; en we werken in Utrecht met partners samen in outreach-projecten op maat. Zo bouwen we mee aan het danspubliek van de toekomst.

Jaarlijks bereikt De Dansers in 2021-2024 ruim 23.000 mensen met verschillende activiteiten (zie afbeelding): 18.800 bezoekers met 131 voorstellingen en 4.750 deelnemers met 237 educatieve en outreach activiteiten.

Hierin richten we ons op de volgende doelgroepen:

A. Kinderen en jongeren in schoolverband
B. Families met (klein)kinderen
C. Dans- en theaterbezoekers
D. Jongvolwassen (pop)cultuur-geïnteresseerden

Met de **marketing** richten we ons op vergroting van ons bereik en binding bij met name doelgroepen B, C en D; met de **educatie** op de inbedding en verrijking van de voorstellingservaring bij alle doelgroepen.

Met de **outreach**-activiteiten richten we ons met name in Utrecht op een vijfde belangrijke doelgroep:

E. de niet-traditionele theaterbezoeker en meer specifiek: kinderen/jeugd en hun ouders met een cultureel diverse of niet-hoogopgeleide achtergrond

3.1 Marketing

Op het gebied van marketing heeft De Dansers in het afgelopen kunstenplan een professionaliseringsslag gemaakt. Het kantoor is uitgebreid met een marketingmedewerker (0,6fte) en een bureaumedewerker (0,4fte). Onze marketingstrategie kent uitstekende resultaten: het landelijk publieksbereik en de naamsbekendheid van De Dansers zijn aanzienlijk toegenomen, met ca. 50% meer bezoekers dan begroot. We hanteren onderstaande uitgangspunten (zie ook: marketingplan).

Breed publiek. Ons werk is geschikt voor een breed potentieel publiek en daarom richten we ons op diverse doelgroepen: jong en oud, kenners en niet-kenners, in steden en dorpen. We zijn specialist in de eerste aanraking met dans.

Actief opzoeken. We spelen daar waar ons publiek te vinden is. In theaters, op festivals, op locatie, in gymzalen, in wijkcultuurhuizen en in de publieke ruimte. Met voorstellingen, korte pop-ups, open repetities en workshops. Uiteindelijk blijft oog in oog staan met de energie van De Dansers ons krachtigste marketingmiddel.

Persoonlijke benadering. We nodigen het publiek uit om deel te worden van de wereld van De Dansers. We spreken publiek persoonlijk aan: letterlijk, door voor en na de voorstelling in gesprek te gaan en hen op het podium uit te nodigen; door in alle uitingen een persoonlijke *tone-of-voice* te gebruiken; door in de marketing alle spelers een eigen stem en gezicht te geven; en door ons publiek het gevoel te geven dat ze onderdeel (kunnen) zijn van onze groep.

Dansconcert. Ons onderscheidende genre van dansconcerten is het *Unique Selling Point* van De Dansers. Het definieert de identiteit: De Dansers is als een band van dansers en muzikanten, affiches zijn als album covers, er wordt muziek en *merchandise* verkocht en de huisstijl straalt impulsiviteit en *rock 'n roll* uit.

Doelstellingen 2021-2024

Kwalitatief:

- Landelijke naamsbekendheid vergroten onder vastgestelde doelgroepen
- Achterban versterken d.m.v. *fanbase commitment*, social media en email marketing
- In Rotterdam en Zwolle de aanpak van focus-steden ontwikkelen en toetsen

Kwantitatief:

- Jaarlijks gemiddeld 131 voorstellingen spelen en ca. 18.800 bezoekers bereiken
- Groei van online bereik in 2021-2024:
    - Facebook groeit van 2400 naar 3000 volgers (2017: 1900 volgers)
    - Instagram van 1600 naar 2400 volgers (2017: 800)
    - Nieuwsbrief groeit van 2000 naar 2600 inschrijvingen (2017: 1400 inschrijvingen)
    - Verhoging engagement op alle kanalen.

Doelgroepen

In 2019 deed De Dansers twee publieksonderzoeken i.s.m. een market research professional: één rondom familievoorstellingen van *Lepeltje Lepeltje*, *Binnenbeest* en *Roest* en één rondom theatervoorstellingen van *Shake Shake Shake*. Dit was een nulmeting om ons huidige publiek in kaart te brengen. Hieruit volgden o.a. **bezoekersprofielen** die de basis vormen voor onderstaande doelgroepenbeschrijving. In 2022/2023 zal De Dansers dit publieksonderzoek herhalen.

A. Kinderen en jongeren in schoolverband (4-18 jaar)
Worden voornamelijk bereikt via schoolvoorstellingen voor PO en VO. Dit publiek is zeer (cultureel) divers en vaak voor het eerst bij een dansvoorstelling. De beslissers zijn docenten en bemiddelingsorganisaties. De Dansers heeft hierin een stevig netwerk en afname van voorstellingen wordt versterkt door algemene naambekendheid en aantrekkelijk educatief aanbod.

B. Families met (klein)kinderen (4-12 jaar, 30-50 jaar en/of 65+)
Kinderen van basisschoolleeftijd en hun (groot)ouders, volwassenen zijn de beslissers. Uit eigen publieksonderzoek blijkt o.a. dat veel van deze bezoekers vooral worden geïnformeerd via kanalen van theaters en locatie/tijdstip erg belangrijk vinden. Respondenten waren weinig met De Dansers bekend (23%) en hadden niet vaak eerder voorstellingen van De Dansers bezocht (16%).

C. Dans- en theaterbezoekers (30+ met nadruk op 50-75 jaar)
Volwassen publiek dat regelmatig theater bezoekt. Wordt bereikt bij vrije voorstellingen voor volwassenen (ca. 42% is boven de 50) en (locatie)theaterfestivals. Uit eigen publieksonderzoek blijkt o.a. dat deze bezoekers zich voornamelijk informeren door platforms met landelijk bereik (bv. Oerol, Parade, Volkskrant, NRC), via theaters en mond-tot-mondreclame; overwegend hoogopgeleid zijn; relatief al veel met De Dansers bekend waren (41% van de respondenten); en relatief vaak De Dansers al hadden bezocht (27% van de respondenten)

D. Jongvolwassen (pop)cultuur-geïnteresseerden (18-30 jaar)
Worden bereikt bij vrije voorstellingen voor volwassenen (ca. 30% is onder de 30) en op (pop)festivals zoals Lowlands, Zwarte Cross en Down The Rabbit Hole. Deze bezoekers vallen op t.o.v. de dans- en theaterliefhebbers omdat zij vaker festivals en concerten bezoeken; minder vaak theater bezoeken; veel meer wordt geïnformeerd door mond-tot-mondreclame en (online) kanalen van De Dansers; en veel minder wordt geïnformeerd door landelijke media en kanalen van theaters.

E. Niet-traditionele theaterbezoeker (zie: Educatie&Outreach)

Sub-doelgroepen zijn:
F. *Fans* - frequente herhaalbezoekers (>3 keer bezocht), 5-10% van publiekssamenstelling. Deze doelgroep wordt gericht ingezet worden bij het uitbreiden van de achterban.
G. *Professionals* - bezoekers met professionele betrokkenheid vanwege werk of opleiding in cultuur, 10-15% van publiekssamenstelling bij voorstellingen voor (jong)volwassenen, o.a. HBO en MBO-kunstvakstudenten.

Strategie
Herkenbare identiteit. In 2019 is de nieuwe huisstijl van De Dansers gelanceerd, ontwikkeld door 75B (o.a. IFFR, Annabel). Deze draagt de identiteit van De Dansers uit: impulsief, levendig, menselijk en rock 'n roll/als een band.

Landelijke zichtbaarheid. Landelijk richt De Dansers doorlopend haar aandacht op naamsbekendheid vergroten bij de vastgestelde doelgroepen. Premières en grote festivals zijn mijlpalen, waar veel nieuw publiek in contact komt met De Dansers, direct of via mediakanalen.

Opbouwen van achterban. Opbouw en onderhoud van achterban past bij onze persoonlijke publieksbenadering en draagt bij aan herhaalbezoek en aanraden/mond-tot-mond reclame - één van de belangrijkste informatiekanalen voor onze doelgroepen. De Dansers scoort al goed op dit gebied, blijkt uit publieksonderzoek: publiek geeft hoge waardering voor de voorstelling (4,8 op een schaal van 5), hoge waarschijnlijkheid dat ze de voorstelling zullen aanraden (9 op een schaal van 10) en er vindt relatief veel herhaalbezoek plaats. De Dansers onderhoudt haar achterban en bindt nieuwe bezoekers via online kanalen (social media, email marketing) en publiek wordt aangemoedigd betrokkenheid (*fanbase commitment*) ook zichtbaar voor anderen te maken, o.a.

met merchandise en crowdfunding acties. Ook kun je *groepie* worden: fans waar we een beroep op kunnen doen (vrijwilliger, proefpubliek, ambassadeur).

Uitwisseling coproducenten. Coproducties dragen veel bij aan de verbreding van het publieksbereik van De Dansers: bij Theater Strahl het internationale publiek, bij BIS-gezelschappen Maas en Het Filiaal familiepubliek; en bij Club Gewalt en Nineties Productions (jong)volwassen festivalpubliek. In deze samenwerkingen kunnen de gezelschappen ook leren van elkaars marketingexpertise.

Regionale samenwerking. Op regionaal niveau steekt De Dansers tijd en aandacht in duurzame relaties met de theaters: voor veel publiek het belangrijkste contactpunt. Goede samenwerking is essentieel en inmiddels hebben we een landelijk netwerk van vaste afnemers opgebouwd. Communicatiekits met online en offline middelen worden in een vroeg stadium gedeeld en het educatieve randprogramma vergroot de aantrekkelijkheid van (familie)voorstellingen.

Focus-steden De Dansers wil in het komende kunstenplan werken met twee focus-steden waar De Dansers intensiever bouwt aan lokaal publieksbereik: Rotterdam en Zwolle. Rotterdam is gekozen vanwege de diverse samenstelling van de stad en de goede samenwerking met lokale theaters Maaspodium en Theater Rotterdam. Zwolle is aantrekkelijk vanwege bereik buiten de Randstad en het ontbreken van een meerjarig rijksgesubsidieerde dans- of jeugdgezelschappen in de stad - De Dansers is nog in gesprek met Zwolse Theaters. Deze focus-steden dienen als proeftuin, om te onderzoeken of en hoe een dergelijke focus werkt en eventueel toepasbaar is op andere steden. Ook educatie en outreach-activiteiten kunnen daarin een rol spelen. De netwerken van Rotterdamse coproductiepartners Maas en Club Gewalt zijn hierin waardevol en waar mogelijk wordt samen opgetrokken met collega-dansgezelschap Scapino, dat ook in beide steden actief aan danspubliek bouwt (Rotterdam - thuisstad, Zwolle - satellietstad).

Reflectie publieksbereik 2017-2019 en 2021-2024
De gemiddelde jaarlijkse activiteiten en het publieksbereik in de periode 2021-2024 (begroot) en 2017-2019 (gerealiseerd) zijn als volgt:

Activiteiten	**Gemiddeld over 2021-2024**			**Gemiddeld over 2017-2019**		
	Aantal	Gem. bezoekers per keer	Totaal bezoekers	Aantal	Gem. bezoekers per keer	Totaal bezoekers
Voorstellingen totaal	**131**	**144**	**18.783**	**174**	**138**	**23.997**
- waarvan jeugd	76	148	11.241	111	127	14.023
- waarvan (jong) volwassenen	55	137	7.542	63	157	9.974
- waarvan schoolvoorstellingen (PO en VO)	40	155	6.217	79	143	11.328
Educatieve activiteiten	**237**	**20**	**4.741**	**221**	**20**	**4.453**
Overige activiteiten	**10**	**50**	**500**	**12**	**86**	**1.080**
Totaal publieksbereik			**24.024**			**29.530**

Het aantal begrote voorstellingen en bezoekers over 2021-2024 ligt lager dan gerealiseerd, maar hoger dan begroot in 2017-2019. Dit waren zeer succesvolle jaren met uitzonderlijk veel speelbeurten, door onder andere twee première-tournees in zowel 2018 als 2019 en veel spelen op zomerfestivals met zeer hoge bezoekersaantallen.

We rekenen ons niet rijk op basis van deze jaren. Het vele spelen in 2017-2019 was een bewuste strategie: het droeg bij aan zichtbaarheid, naamsbekendheid, binding met publiek en de opbouw van relaties met speelplekken. Het is niet realistisch deze hoge output en dito opbrengsten als norm aan te houden voor de komende jaren, dat zou een te hoge belasting vormen voor de organisatie. In het komende kunstenplan stijgt wel het gemiddelde aantal bezoekers per voorstelling, o.a. door de grote zaal-Kerstproductie en effectieve marketing.

3.2 Educatie&Outreach

Met haar educatie en outreach-activiteiten wil De Dansers dans als podiumkunst ontsluiten voor nieuw publiek. We stimuleren publiek en deelnemers om zelf op zoek te gaan naar de betekenis die dans hen kan geven. We voeden het creatief vermogen en zetten het theater neer als plek waar iedereen welkom is. Zo dragen we bij aan de toegankelijkheid van dans; binding met onze bezoekers; en de ontwikkeling van het danspubliek van de toekomst.

Educatie

De Dansers legt zich erop toe om op professionele wijze de voorstellingservaring van publiek in te bedden. Educatie (of publiekswerking) wordt uitgevoerd door een educatief medewerker en een dansdocententeam. We versterken ons team d.m.v. docententrainingen, intervisies, samenwerkingen en deelname aan kennisdelingsnetwerken (internationaal: Europees Erasmus+ project *Conchances,* lokaal: Creatief Vermogen Utrecht).

De Dansers ontwikkelt doelgroepgericht educatief lesmateriaal en workshops bij schoolvoorstellingen; foyer-activiteiten die de voorstellingservaring verrijken bij vrije familievoorstellingen; en inhoudelijk verdiepend randprogramma bij vrije voorstellingen voor (jong)volwassenen. We werken o.a. met:

- Handvatten/tools voor het kijken naar dans, o.a. kijken met je lichaam, associatie, *Visual Thinking Strategy*, lichaamstaal interpreteren
- Aandacht voor reflecteren op en (fysiek) verwerken van de voorstelling, bijvoorbeeld in nagesprekken of dansworkshops
- Ontmoetingen met de maker en inzicht in het maakproces, de gedachte meegeven dat kunst niet altijd leuk of ‘gelukt’ hoeft te zijn

Outreach

Met hetzelfde team ondernemen we met name in Utrecht outreach-projecten. We richten ons op sociaal-maatschappelijke en culturele doelgroepen die we nog weinig in het theater tegenkomen. Met projecten op maat brengen we hen in aanraking met dans en dragen we bij aan een inclusiever Utrecht. Samen met lokale partners die in direct contact staan met deze doelgroepen (scholen, culturele/maatschappelijke instellingen) ontwikkelen we projecten die kunnen variëren van workshops tot een maak-traject, waarin mensen zelf onder begeleiding van makers, docenten en spelers van De Dansers aan een voorstelling werken.

Voorbeelden van projecten die we in 2021-2024 voortzetten:

- Doorlopende leerlijnen implementeren, leerkrachten trainen en ouders/familie van de leerlingen betrekken in culturele partnerschappen met drie cultureel diverse scholen in Overvecht (PO en VO), i.h.k.v. *Cultuureducatie Met Kwaliteit.*
- Ingebedde voorstellingsseries voor scholen voor welke de afstand naar het theater nog groot is, i.s.m. Utrechtse wijktheaters ZIMIHC (Zuilen en Overvecht) en Het Wilde Westen (Oog In Al).
- Verhalen van vluchtelingen en migranten d.m.v. dans een podium te geven wanneer woorden tekortschieten (Future Citizens, project van New Dutch Connections).
- Maatschappelijke projecten i.s.m. studenten van de Hogeschool Utrecht. Voorbeeld: communities in Zuilen betrekken bij de creatie van Voedingsbodemproject MOT.

3.3 Verkoop

De verkoop van de voorstellingen is sinds 2015 grotendeels uitbesteed aan Frontaal Theaterbureau, marktleider op het gebied van jeugddans. Internationaal, met festivals en met Utrechtse scholen onderhoudt De Dansers zelf contact, omdat hier vaak maatwerk bij komt kijken.

Uitgangspunten bij de verkoop zijn:
- zorgen voor variatie in speellocaties: theaters, scholen, festivals, buitenlocaties;
- een goede balans tussen spelen in Utrecht, landelijk en internationaal;
- opbouwen van langdurige relaties met afnemers en hun publiek;
- werken met minimaal één seizoen reprise, om van positieve reacties te profiteren bij programmeurs (boeking) en publiek (kaartverkoop);
- maakproces presenteren, op bijvoorbeeld festivals, om zo belangstelling bij programmeurs en publiek te creëren;
- spelen op showcase festivals met het oog op de internationale verkoop.

De Dansers heeft zich op deze wijze de afgelopen vijf jaar stevig in de markt gezet en haar speelplekken uitgebreid, de afnemers van De Dansers vertrouwen op onze kwaliteit.

In Utrecht speelt De Dansers gespreid door de stad: o.a. in Stadsschouwburg Utrecht, Theater Kikker/Podium Hoge Woerd, wijktheaters en tijdens festivals en speciale evenementen in de publieke ruimte (o.a. Tweetakt Festival). De Dansers is regelmatig te zien in theaters in de Randstad en nadrukkelijk ook daarbuiten. Naast eerdergenoemde festivals speelt De Dansers op o.a. De Parade, Motel Mozaique, Zeeland Nazomerfestival, FestiValderAa. Bemiddelingsorganisaties voor schoolvoorstellingen waarmee we goede relaties opgebouwd hebben, zijn o.a. Kunst Centraal Utrecht, K&C Drenthe en Bureau Babel in Den Bosch.

Internationaal
De Dansers zet ook in de periode 2021-2024 actief in op internationale speelbeurten. De focus ligt daarbij op het versterken van bestaande relaties met internationale festivals en theaters, o.a. in het ASSITEJ netwerk, met name in Duitsland, Frankrijk, België en Oostenrijk. Internationale samenwerkingen met Theater Strahl uit Berlijn en SHÄXPIR Festival in Linz dragen bij aan de speelbeurten (*Drive* speelt jaarlijks 10-15 keer in Berlijn) en de versterking van deze relaties. Internationaal spelen draagt voor De Dansers bij aan de ontwikkeling van de signatuur door uitwisseling met niet-Nederlands publiek en -makers; extra speelbeurten; en aan de internationale uitstraling van De Dansers en de Nederlandse jeugddans.

4. Plaats in het veld

De Dansers is een uniek gezelschap in Nederland. De interdisciplinaire voorstellingsvorm van dansconcerten en de eigen signatuur, in combinatie met technisch vakmanschap, maakt De Dansers onderscheidend in zowel het (internationale) jeugdpodiumkunstenveld als het volwassen vlakkevloer-/danscircuit. Er is in Nederland geen dansgezelschap dat op vergelijkbare wijze moderne dans en live muziek inzet voor deze (combinatie van) doelgroepen. Als makers onderscheiden Josephine en Guy zich binnen het jeugddansveld door hun jonge carrière en inhoudelijk met voorstellingen die toegankelijke, intuïtief meeslepende verhalen vertellen over bevrijding en overgave, waarin speels anarchisme nooit ver te zoeken is.

Door een brug te vormen tussen het jeugddanscircuit en het vlakkevloer/danscircuit én tussen dansvoorstelling en concert, dragen we bij aan de inhoudelijke verrijking van de disciplines jeugddans, dans voor volwassenen en het cross-over veld tussen moderne dans en (pop)muziek. We zijn voorvechter voor bredere erkenning van dans voor jong publiek en werken in verschillende dansvelden helpt daarbij: het maakt jeugddans zichtbaarder bij dansers, choreografen, podia, publiek en beleidsmakers. Dansers/dansprofessionals op vakopleidingen en in het werkveld komen graag in aanraking met ons werk; publiek weet de weg van de festivals naar de familievoorstellingen te vinden (en andersom). De Dansers neemt bovendien een actieve rol in landelijke advies- en overlegorganen (NAPK, RvC). Met internationale tournees en coproducties versterken we niet alleen de internationale toppositie van de Nederlandse jeugdpodiumkunsten, maar ook de allure van jeugddans in Nederland. Daarnaast bouwen we met Utrechtse gezelschappen aan de versterking van de lokale danscultuur voor professionals, o.a. door ruimte te bieden in onze eigen studio.

Landelijke en internationale waardering voor het werk van De Dansers blijkt uit:
- lovende reacties van pers, publiek en het professionele veld (zie: media-aandacht en publieksreacties);
- internationale tournees in Europa, Azië en de VS;
- uitnodigingen voor toonaangevende festivals in het theater-, jeugdtheater- en popmuziekcircuit;
- hoge afname- en bezoekcijfers door heel Nederland;
- samenwerkingen met toonaangevende gezelschappen (Het Filiaal, Maas) en spannende nieuwe stemmen (Club Gewalt, Nineties);
- hoge voorstellingswaardering bij publieksonderzoeken;
- breed gedragen partnerschappen (zie: intentieverklaringen).